

A Mórahalmi

Alapfokú

Művészeti Iskola

Pedagógiai Programja

2022 - 2027

I. A Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola bemutatása

I.1. A nevelés tárgyi feltételei

A Művészeti Iskolának nincs saját épülete, a Móra Ferenc ÁMK – val szerződésben kizárólagosan használhatjuk a délutáni hangszeres oktatáshoz a „Barmos” épület – szárnyat. A többi művészeti tanszakunk számára a következő módon oldott meg az oktatás:

- Móra Ferenc ÁMK „Barmos” épületében folynak az egyéni hangszeres órák, a szolfézs- és elméletoktatás és itt kapott helyet az intézmény irodája, hangszer- és kottatára és a tanári szobája.
- Az iskola tornaszobájában vannak a néptánc órák. A művészeti iskolák minősítése során meghatározottak szerint a helyiség egyik teljes oldalát teljes alakos tükör borítja, mely éppen a táncoktatásban szükséges szakmai fejlődést hivatott elősegíteni.
- Az iskola technika termeiben tartjuk a kézműves foglalkozásokat. A gyakorlati oktatás és a hozzájuk kapcsolódó kötelező tárgyi oktatás is itt folyik.
- Napközi Otthonos Óvoda: itt dolgozik a kiselőképző (zeneovi).
- Röszei Általános Iskola: a két település megállapodásának köszönhetően zongora, rézfúvós tanszak, és szolfézs csoportot működtetünk Röszkén.

Az egyéni hangszeres óráinknak az iskola majdnem egészében rendelkezésünkre bocsátja a „Barmos” épület termeit, így délutánonként valódi zeneiskolai hangulat van ebben az épületszárnyban.

Az új iskola aulájában nagyszerű lehetőségünk van a kisebb tanszaki hangversenyek megrendezésére, míg a 2003-ban átadott „Aranyszöm” rendezvényházban tarthatjuk meg méltó keretek között a színvonalasabb iskolai programokat.

I.2.A nevelést segítő technikai felszerelés

Az iskolában a művészeti neveléshez szükséges tárgyi felszereltség nagyot fejlődött az elmúlt években. Ez elsősorban a kiírt pályázatoknak és azok kedvező elbírálásának köszönhető. Gyakorló hangszereink nagy része a tanulók használatában van, ezek folyamatos karbantartása is az ő feladatuk.

Éves hangszer-ill. eszközhasználati díjat fizetnek, mely összeget a hangszerek és ruhák karbantartására fordítjuk. A nagy felújítások, generáljavítások az iskola feladata, de takarékosági okokból, amit lehet, házi barkácsolással oldunk meg.

A jelenlegi eszköztárunk a következőkből állnak:

1.Zeneművészet

Feladatellátási hely: Mórahalom, Barmos György tér 2.

Helyiségek:

	Egyéni oktatás (hangszer)	Csoportos oktatás (szolfézs)
Helyiségek száma	7 terem	1 terem

Eszközök, felszerelések:

Hangszer	Rendelkezésre áll	Tanulói használatra kiadva	Hangszertartozékok
Zongora	5	-	Zongoraszék, lábzsámoly
Furulya	42	23	Tok, zsír
Fuvola	17	15	Kanyarfej, tok
Klarinét	15	9	Nádvágó, nád, fúvóka, tok
Trombita	16	11	Olaj, zsír, fúvóka, tok
Tenorkürt	8	5	Olaj, zsír, fúvóka, tok
Harsona	1	1	Olaj, zsír, fúvóka, tok
Tuba	2	2	2Olaj, zsír, fúvóka, tok
Hegedű	21	10	Gyanta, húrok, tok, hegedű párna, vonó
Brácsa	1	-	Gyanta, húrok, tok, vonó
Gordonka	10	-	Gyanta, húrok, tok, vonó
Nagybőgő	1	-	Gyanta, húrok, tok
Szintetizátor	2	-	Zongoraszék
Ütőhangszerek			
- Dobszerelés	1	-	Dobverők, kulcsok
- Menetdobok	1	-	Dobverők, kulcsok
- Orff és	40	-	Ütők, állvány
Ritmushangszerek			
Gitár	2	-	Húrok
Citera	12	-	Húrok
Kottatartó állvány	20	-	---
Magnó /CD, MC/	4	-	
Egészalakos tükör	5	-	
Híradástechnikai tároló szekrény	6		

Feladatellátási hely: Mórahalom, Egyenlőség u. 17.

Helyiségek:

	Egyéni oktatás (hangszer)	Csoportos oktatás – zenei kiselőképző
Helyiségek száma	-	1

Eszközök, felszerelések:

Hangszer	Rendelkezésre áll	Tanulói használatra kiadva	Hangszertartozékok
Furulya	2	-	Tok, zsír
Orff és ritmushangszerek	30	-	Ütők, állvány
Gitár	1	-	Húrok
Magnó /CD, MC/	1	-	---

Feladatellátási hely: Röszke, Felaszabadulás u. 95.

Helyiségek:

	Egyéni oktatás (hangszer)	Csoportos oktatás (szolfézs)
Helyiségek száma	2 terem	

Eszközök, felszerelések:

Hangszer	Rendelkezésre áll	Tanulói használatra kiadva	Hangszertartozékok
Zongora	1	-	Zongoraszék, lábzsámoly
Szintetizátor	1	-	zongoraszék
Furulya	3	-	Tok, zsír
Orff és ritmushangszerek	15	-	Ütők, állvány
Magnó /CD, MC/	1	-	---
Kottatartó állvány	3	-	---

2. Táncművészet

Feladatellátási hely: Mórahalom, Barmos György tér 2.

Helyiségek:

	Néptánc és társastánc
Helyiségek száma	1 terem (táncterem)

Eszközök, felszerelések:

	Néptánc és társastánc	
Tükörrel borított falfelület	1	
Audio hi – fi készülék	1	
Cd lejátszó	1	
Magnó	1	
Tv	1	
Videolejátszó	1	
Jelmezek (viseletek, fellépő ruhák)	99 garnitúra 120 szoknya 117 felső 41 fiú ing 43 fiú nadrág 51 mellény + zakó 89 kötény 102 alszoknya	105 garnitúra 55 dressz 107 szoknya 20 felső 62 kendő
Kiegészítők	142	110
Kellékek (cipők, csizmák)	121 pár	108 pár

4.Képző- és iparművészet

Feladatellátási hely: Mórahalom, Barmos György tér 2.

Helyiségek:

	Képző- és iparművészet
Helyiségek száma	2 terem

Eszközök, felszerelések:

	Képző- és iparművészet Műhelyterem
Tanulói munkaasztal	9
Mobil lámpa (reflektor)	1
Szárító és tároló állvány	1
Égetőkemence	1
Zárható vegyszertároló	1
Kéziszerszámok	30
Rajzeszközök	60
Mintázó eszköz-korongozó	1
Varrógép	1
Vasaló, vasalódeszka	1
Szövőkeret	25
Kézműves kéziszerszám	8
Rezsó	1
Festékező edény	1

Feladatellátási hely: Röske, Felszabadulás u. 95.

Eszközök, felszerelések:

	Képző- és iparművészet Műhelyterem
Tanulói munkaasztal	6
Mobil lámpa (reflektor)	1
Szárító és tároló állvány	1
Zárható vegyszertároló	1
Kéziszerszámok	30
Rajzeszközök	40
Mintázó eszköz-korongozó	1
Vasaló, vasalódeszka	1
Szövőkeret	15
Kézműves kéziszerszám	8
Rezsó	1
Festékező edény	1

Az együtteseink (néptánc-csoportok és a fúvószenekar) formaruha készlete az elmúlt öt évben megújult. Minden csoport új egyenruhát, népviseletet, csizmát tudott beszerezni ami a további minőségi munkához nélkülözhetetlen volt.

A képző - és iparművészet oktatáshoz alapvető eszközként égetőkemencénk van, ezenkívül állandóan pótoljuk, javítjuk a használati eszközöket (olló, filc, gyöngy, ragasztó, agyag, stb.)

A táncsoportoknak van legalább három-három teljes öltözete, de ezt is folyamatosan újítjuk, frissítjük.

A szolfézsoktatásban egy teljes hifi berendezés, televízió és videó – DVD combó, valamint digitális kijelző segíti a tanárt munkájában.

Kottatárunk elég alapos, a tartós tankönyv vásárlására kapott normatív támogatásnak köszönhetően megfelelő mennyiségben bővült. Szükség szerint kellő mennyiségű kottát tudunk kölcsönözni a tanulóknak. Folyamatosan újítjuk fel video- DVD és CD készletünket.

Az alkalmazandó tankönyvek (szakirodalom) és taneszközök kiválasztásánál teljes mértékben a központi tantervek ajánlásait tekintjük irányadónak a jövőben is, de eddigi eszköztárunk is megfelel az oktatási törvényben előirányozottaknak.

Az adminisztrációs munkához (az alapvető irodaszereken kívül) az iskola tulajdonában van négy számítógép, színes nyomtatók, fénymásoló, fax, fűzőgép, scanner, projektor és 14 laptop.

I.3. A nevelés személyi feltételei

A művészeti iskola dolgozóinak száma 21. Ebből egy fő adminisztrátor, egy fő jelmez- és viseleltáros és egy fő takarító dolgozik.

Tanáraink száma: 18

Az iskolában a szakos ellátottság teljes. Minden tanszakon vagy megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus tanít, vagy folyamatban van a szakirányú diploma megszerzése.

Az új rendelkezéseknek köszönhetően mindenki számára lehetőség adódik olyan továbbképzéseken részt venni, amely az intézménynek szükséges, valamint az egyén szakmai fejlődését biztosítja.

II. Az iskola működésének főbb vonásai

Fenntartó és működtető: Szegedi Tankerületi Központ

II.1. Az intézmény jogállása

Az intézmény önálló jogi személy. Az alapító okirat rendelkezése szerint gazdálkodási vonatkozásban önállóan működő költségvetési szerv, szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkezik, amelyek felett kötelezettségvállalási, teljesítésigazolási joggal és felelősséggel bír. Önállóan szerezhet jogokat, vállalhat kötelezettségeket. Az intézményi vagyon feletti rendelkezési jog Mórahalom város Képviselőtestületét illeti meg. Éves költségvetés alapján gazdálkodik, mely az éves iskolai munkatervre épül. A költségvetést az érvényben lévő tervezési, gazdálkodási, pénzügyi szabályzatok alapján kell elkészíteni, melyet a Képviselőtestület hagy jóvá.

Tanévenként és tanulónként térítési és tandíjat szed, melyet a költségvetésbe fizet be. Mértékét az érvényes jogszabályok alapján a mindenkori KT. helyi közoktatási rendelete határozza meg.

II.2. Intézményi tanács

A Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola Intézményi Tanácsa megalakulása után megválasztotta tisztségviselőit, megalkotta ügyrendjét, s annak alapján meghatározta az Intézményi Tanács előtt álló feladatokat.

II.3. Az iskola kapcsolatrendszere (kapcsolatok építése, kapcsolattartás)

A) Fenntartóval

- az intézmény vezetősége havonta beszámol a fenntartónak (**Szegedi Tankerületi Központ**) és a képviselőtestületi üléseken az iskola aktuális rendezvényeiről, eredményeiről, problémáiról,

- az Intézményi tanács képviselői által a fenntartó folyamatos tájékoztatást és betekintést nyer az iskola működésébe

B) Növendékekkel

Célunk erősíteni a gyerekekben a Művészeti Iskolához, mint egészhez való tartozás érzését a következő módokon:

- lehetőség más foglalkozások látogatására, betekintés azok munkájába,
- biztosítani minden növendéknek-bármelyik tanszakra is jár- a nyári táborokban, belföldi és külföldi vendégszerepléseken való részvételt,
- kötelezővé tenni a különböző tanszaki és iskolai - karácsonyi, újévi, évzáró-hangversenyek látogatását,
- az Iskolaszék munkájában résztvevő csoportképviselek segítenek az információáramlásban az iskola és a növendékek között,

C) Szülőkkel

Szeretnénk elérni, hogy a szülők folyamatosan tájékozódhassanak az iskolában folyó munkáról, eredményekről.

- havi rendszerességgel informáljuk a városi újságban a lakosságot,
- nyílt órák szervezésével figyelemmel kísérhetik gyermekük folyamatos fejlődését, az esetleges aktuális problémák megvitatása is módjukban áll, személyesen megismerhetik a tanítási órák lefolyását, tájékozódhatnak közvetlenül gyermekük iskolai életéről.

Szülőértekezletek rendszerességét szorgalmazzuk minden tanszakon az esetleges aktuális problémák megvitatására, ill. központi **szülői fórumon** mondhatják el véleményeiket, javaslataikat, esetleges bírálataikat.

A szülők tájékoztatása folyamatosan történik, hiszen a többoldalú tájékoztatás nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében.

Iskolai rendezvények, bemutatók, hangversenyek (tanszaki hangversenyek, kiállítások, félévi vizsgaelőadások), fellépések, nyári táborok alkalmával lehetőség nyílik kötetlen beszélgetésekre pedagógusok és szülők között.

Az alapfokú művészetoktatási intézmény szülői közössége rendszeresen segíti az intézmény működését, rendezvényeink szervezését.

D) A város intézményeivel

Az Alapfokú Művészeti Iskola a város intézményeivel, civil és társadalmi szervezeteivel olyan kapcsolatra törekszik, mely partnerségen alapul és egymás munkájának segítségére irányul.

A település kulturális igényei átalakították a város közművelődési, közösségi szokásait.

Újra megjelentek hosszú évtizedek után a régi ünnepek, hagyományok (aratás, szüret) és újak is megjelentek, melyek lassan létjogosultságot nyernek a településen.

Ezeknek a programoknak a szervezése, színesítése közös feladatunk, mely áttöri az intézményi határokat és települési szinten jelenik meg.

- az éves programokat illetően egyeztetünk, hogy hol, miben számíthatunk egymásra, tehát a tanszakok a műsorszámok, darabok választásánál figyelembe veszik a városi rendezvényekhez szorosan kapcsolódó kulturális feladatokat,
- az együttműködés különösen jelentős a település sokszínű kapcsolatrendszerének kialakításában, ami elsősorban kulturális jellegű (különösen jelentős, hogy testvértelepüléseink mellett a határon túli magyarság csoportjaival is folyamatos az együttműködésünk - Horgos, Szentegyháza, Leinfelden, Metković, Wieselburg, Lovran stb.)

- lassan hagyománnyá formálódik a húsvéti és karácsonyi kézműves foglalkozás, melyet nyitottá teszünk az óvónők, pedagógusok, szülők, gyerekek felé, hogy tovább tudják adni a népi mesterségek iránti tiszteletet és szeretetet, megőrizve ezzel népi kultúránk egy szeletének folyamatosságát,

1) Mórahalmi Móra Ferenc Általános Iskola

Az iskolai életben állandóan jelen vagyunk. A tantermek közös használatán kívül igyekszünk alkalmazkodni egymás rendezvényeihez.

- a mindennapos jelenlétünkkel a kultúra szélesebb körű megismertetése válik lehetővé,
- a technikai eszközök közös használatával lényegesen javul a rendezvények akusztikai minősége,
- a már említett mindennapos jelenlétünkkel az általános iskola pedagógusai számára is lehetőség nyílik, hogy a művészeti nevelés területén kibővíthessék tudásukat, ill. a gyakorlatban is tudják alkalmazni azt a tanítás során,

2) Napközi Otthonos Óvoda

- mivel a kiselőképző az óvodában folyik, folyamatosan felmérhetjük az utánpótlásra alkalmas gyerekek létszámát, érdeklődési területeiket, képességeiket, ezáltal időben tudunk számolni a következő tanév tanulóanyagával, valamint tudjuk irányítani, befolyásolni a feljövő generáció ízlését, művészi irányultságát,
- az óvónőkkel együttműködve olyan gyermekjátékok megtanításában segíthetünk, melyeken keresztül már az óvodások is ízelítőt kaphatnak a népszokásokból, népi hangszerekről, népviseletekről,

3) „Aranyszöm” rendezvényház

- programjainak nemcsak látogatói, hanem aktív részesei is vagyunk (rendezvények előkészítése, lebonyolítása). Iskolánk eszközeit (hangszerek, ruhák, stb.) lehetőségeink szerint biztosítjuk a rendezvények lebonyolításához,
- az egyik legnagyobb városi rendezvény a „Homokháti sokadalom”, mely Fűvószeneári Fesztivállal indul és Néptánc találkozóval zárul. Jelentősége abban van, hogy mindkét rendezvény külföldi vendégcsoportok, együttesek részvételével zajlik, és közönsége nemcsak a helyi lakosságból kerül ki, hanem az egész régió területéről érkeznek érdeklődők.
- művészeti csoportjaink (fűvószeneár, néptánc csoport, kézműves csoport, színjátszó csoport) a városi rendezvények domináns szereplői, de a térség kulturális életében is állandóan jelen vannak. Évente számos meghívás érkezik az ország különböző rangos fesztiváljaira és külföldről is kapunk felkéréseket.

E) Szomszédsági, térségi kapcsolatok

Hihetetlen gazdag kapcsolatrendszer alakult ki a meghívások alapján egy-egy település jelentősebb rendezvényeire.

- a település megjelenítése, bemutatkozása falunapok, fesztiválok, stb. aktív szereplőiként,
- nagyon fontosnak tartjuk a környék művészeti iskoláival való kapcsolattartást, főként a szakmai tapasztalatszerzés miatt (Üllés, Ásotthalom, Zákányszék, Ruzsa, Kistelek, Makó, stb.), egy-egy kiválasztott tanszak szakbemutatójával,

- a röszkei kihelyezett tagozat módot ad arra, hogy a két település a kultúrán keresztül is szorosabb kapcsolatot építsen ki egymással,

F) PR kapcsolatok

- a Művészeti Iskola tevékenységéről havonta egy-egy cikkel beszámolunk a helyi Tükörképben, mely nemcsak tájékoztató célú, hanem „kedvcsináló” is egyben,
- mivel egyes rendezvényünk „túlnő” a város határain, a Délmagyarország című napilapban is jelentkezőnk néhány jelesebb megmozdulásunkról,
- nyílt napok szervezésével minden érdeklődő számára lehetővé tesszük, hogy képet kapjon az iskola mindennapi életéről, munkájáról, belelásson tanár és diák kapcsolatába, elmondhassa véleményét, észrevételeit,

Működésünket szakmailag és anyagilag is jelentős mértékben támogatja a Mórahalom Közoktatásáért Közalapítvány, számos magánvállalkozó és vállalkozás, valamint iskolánk több szállal kötődik a város intézményeihez, civil és társadalmi szervezeteihez is.

G) Szakmai kapcsolatok

- Az iskola szoros szakmai kapcsolatot tart fenn:
 - a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségével;
 - a Művészeti Szakközépiskolákkal;
 - a Zeneművészeti Főiskolával;
 - a megye/régió művészeti iskoláival
- A kapcsolattartás formái:
 - közös rendezvények;
 - évközi meghallgatások;
 - hospitálások;
 - kölcsönös tájékoztatás az aktuális eseményekről
- A tanulók és pedagógusok együttműködésének fórumai:
 - A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról a főtárgytanár folyamatosan tájékoztatja.
 - A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan – szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban – tájékoztatják.

III. Az alapfokú művészetoktatás jellemzői

A társadalmi igényeknek megfelelően megindult egy folyamat, mely következtében a 40 év óta működő zeneiskolák mellett folyamatosan jöttek létre az egyéb művészeti ágakat is oktató intézmények.

A Közoktatási Törvény 1995. óta ismeri el ezt az iskolatípust.

A helyi társadalomban is megfogalmazódott az igény, hogy az itt élő gyerekek érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően ismerkedhessenek meg különböző művészeti ágakkal. Az igény megfogalmazása egyben hagyományok felélesztését is jelentette, hiszen a fűvös zene, a tánc a 70-es években már működvelő művészeti csoportokban működött és a közös éneklésnek is hagyományai vannak.

Ennek az igénynek a megvalósításához ad szervezési keretet a művészeti iskola.

Halmozottan hátrányos a helyzet a tanyás településszerkezetű településeken, így Mórahalmon is, hiszen a település **8314 ha** közigazgatási területéből **7938 ha** a külterület.

A tanyai lét nem biztosít a belterületével azonos életesélyeket, mert:

- az infrastruktúra fejletlenebb,

- a szolgáltatások csak a belterületekről vehetők igénybe,
- belterület központú az oktatás és a közművelődés,
- az előzőekben felsorolt hátrányok sokszor mentális problémákhoz kötődnek, vagy azokat váltanak ki.

A hátrányok leküzdésében az alapfokú zenei és művészeti képzésnek kiemelkedő szerepe lehet. Ismeretes az is, hogy a település kulturális életének megváltoztatását is eredményezheti az alapfokú művészetoktatás.

Ebben a speciális és sajátos iskolatípusban más kontaktus alakul ki pedagógus és diák között. Szociológiai felmérések kimutatták azt is, hogy azok a gyerekek, akik részt vesznek valamely művészeti képzésben, kevésbé veszélyeztetettek, mert az alkotó közösséghez tartozás, az átélt pozitív élmények kedvező irányba befolyásolják a gyermek személyiségét. Igényesebb, kultúráltabb egyénné váltak a művészetoktatásban résztvevők.

A zenei, művészeti nevelés az általános nevelés fontos része, de tudjuk, hogy a művészeti iskola növendékeinek legnagyobb része nem lesz hivatásos művész, hanem nevelőmunkánk eredményeként zenét, művészeteket szerető, értő egyénné lesz.

Ugyanakkor az elmúlt néhány évben (különösen a 2007-es évi minősítések során) számtalan kevésbé életképes művészetoktatási intézmény megszűnt, vagy szünetelteti működését, ami a „megmaradt” intézmények számára megnövekedett felelősséggel jár. A szakmai hitelességünk megőrzése létfontosságúvá vált, viszont a fent említett általános nevelés is erősebb jelentőséggel bír.

Szándékunkban áll a prioritások mellett a személyi, tárgyi feltételek figyelembevételével lehetőségeinkhez mérten minél szélesebb választékot biztosítani az alapfokú művészetoktatás terén.

IV. A Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola cél- és feladatrendszere

IV.1. Művészetpedagógiai alapelvek és feladatok

- Az alapfokú művészetoktatás a **művészi kifejezőképességeket** alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a **nemzeti hagyományok ápolásában, nemzeti értékeink megőrzésében**, különböző **kultúrák iránti nyitottság** kialakításában. Meggyőződésünk, hogy a XXI. századi ember számára is meghatározó fontosságú, hogy elsajátítsa azt a látásmódot, megtapasztalja azt az életérzést, amellyel a klasszikus hagyományokra épülve a személyiség szabad fejlődésének teret adva új értékeket teremteni képes. Ezzel művelt, nyitott, tevékeny, alkotó ember megszületését segíti elő. Az intézmény – művészetoktatási intézmény lévén – elkötelezi magát az **abszolút művészeti értékek minőségi közvetítésére** mind a tanórákon, mind az intézmény falain kívül. A felvett növendék részére – az egyéni órák során – **személyre szabott, egyéni léptékű fejlesztési formát** alkalmaz. Ez, valamint a kompetencia alapú szemlélet, - mely munkánk során a mindennapokban jelen van. lehetővé teszi a növendékben rejlő tehetség és zenei - művészeti ízlés maximális kibontakozását, a hátrányos helyzetű növendékei részére lehetőséget biztosít az együttesekben történő közös tevékenykedésre, mely egész további életére kihatva alapot ad a szabadidő igényes eltöltésére.

Az alapelvekben megfogalmazott pedagógiai hitvallást, nevelési eszményt, vállalt értékrendet nevelő – oktató munkánk stratégiai és operatív céljai támasztják alá, melyek az iskolában folyó művészetoktatás egészére, teljes tevékenységrendszerére vonatkoznak.

Oktató – nevelő munkánk kiemelt **stratégiai céljai** az alapelvekből következően az alábbiak:

- a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése;
- egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése;
- az iskolahasználók, illetve a pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének erősítése;
- a kompetencia alapú oktatás használata;
- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása.

Operatív céljaink:

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:

- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása;
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknban és pedagógusokban egyaránt.

A tehetséggondozás hatékonysága, megőrzése érdekében:

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása;
- a tanulás és munkafegyelem megőrzése;
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása;
- komplex személyiségfejlesztő módszer alkalmazása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:

- a tanulók, szülők igényeinek (pl. felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és kulturált környezet iránti igény...) figyelembe vétele.

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- a szociális hátrányok kompenzálása;
- kreativitásfejlesztés;
- továbbtanulási esélyek növelése.

A kompetencia alapú oktatás megvalósítása érdekében:

- újszerű tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása (pl. témahét, három hetet meghaladó művészeti projekt, moduláris oktatás).

Céljaink eléréséhez – az oktató-nevelő munkánk során – a következő **feladatokat** rendeljük hozzá:

- Növendékeinket a képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell eljuttatni.
- A tanítási órák művészi légkörének megteremtése.
- Növendékeink szociális – életpálya (szociális, életviteli és környezeti kompetenciák; szociális és állampolgári kompetenciák) kompetenciáinak fejlesztése.
- Növendékeink esztétikai – művészeti tudatosságának és kifejezőképességének fejlesztése.
- A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell megtalálni.
- Művészetoktatásunkban mindig a végcélből kell levezetni a kiindulási pontot.
- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, az egyéni képességek kibontakoztatása. A személyre szóló feladatok meghatározása, differenciálás.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását.
- Érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok kialakítása.

- Képviseljék növendékeink az egymás mellett élő kultúrák iránti igényt.
- Az analízis képesség fejlesztése tanulóink minél magasabb szintű, komplex teljesítmény - nyújtása érdekében.
- A figyelem időtartamának tartóssága érdekében változatos, érdekes technikák kidolgozása és alkalmazása.
- Ismerjék a tanárok a családból hozott pozitív hatásokat, amelyek továbbfejlesztése mindennapos feladat a növendék zenei-művészeti nevelésében.
- A tanulók akarati tulajdonságait, motiváltságát szükséges rendszeresen nyomon követni a fejlődés érdekében.
- A művészetoktatás sikere elsősorban a katarzis-élményhez való eljutáson múlik, melyhez tanáraink részéről nyitottság, rugalmasság, gyermekekre figyelő alkalmazkodó gondolkodás és intuíció szükséges.
- Rendszeres értékelés, önértékelés.
- Rendszeres igényfelmérés.
- Feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása.
- Többirányú művészeti alapkészségek kialakítása.

Céljainkat akkor tekintjük teljesültnek, ha az intézményhasználók és a fenntartó körében rendszeresen végzett elégedettség-vizsgálat eredményei, valamint a minőségirányítási programunkban meghatározott mérések a fentiek teljesülését igazolják.

IV.1.1. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

- kompetencia alapú fejlesztés, valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer;
- egy-egy feladat megoldására projekt módszer alkalmazása;
- tehetséggondozó eljárások;
- kreativitásfejlesztő tevékenységrendszer;
- egyénre szabott személyiségfejlesztő módszer;
- közösségfejlesztő módszer;
- játékos, élményre épülő oktatás.

Nevelési eszközök:

- minta;
- példa, példakövetés;
- utánpótlás;
- magyarázat;
- megfigyelés;
- gyakorlás;
- egyéni utak bejárásának lehetővé tétele.

Mindezek érdekében a különböző művészeti ágak módszereinek átvétele.

Gondolkodásfejlesztő eszközök:

- összefüggések önálló felfedezésére nevelés;
- az asszociációs gondolkodás fejlesztése;

Ösztönző eszközök:

- megerősítés;
- dicséret;

- biztatás;
- előadások, hangversenyek;
- jutalmazás.

IV.1.2. Kiemelt nevelési feladataink

1. Kompetencia alapú nevelés-oktatás feladatai

Alapvető feladatunknak tekintjük az alábbi kompetenciák kiemelt fejlesztését:

Személyes kompetenciák:

- kreativitás,
- gondolkodásfejlesztés,
- önismeret, önértékelés,
- reális énkép,
- döntéshozatal és döntésképeség,
- felelősségvállalás,
- problémamegoldó képesség,
- koncentráció képessége,
- kritikai szemlélet,
- kommunikációs képesség,
- kottaolvasás,
- ritmusérzék,
- biztos hangszer- és eszközzelhasználás,
- zenei- művészeti ismeretek biztos birtoklása,

Életpálya/szociális kompetenciák:

- érzelmi intelligencia,
- empátia,
- tolerancia,
- kooperáció képessége,
- kompromisszumkészség,
- pozitív munkaszemlélet,
- szabálykövetés,
- színpadképesség,
- személyes higiénia,
- önfegyelem,
- önszabályozás.

Eszztétikai kompetenciák:

- értékteremtő képesség,
- kritikai szemlélet kialakítása,
- elemző képesség,
- alkotni vágyás,
- a művészetek által közvetített értékek elismerése, felismerése, befogadása és átadása,
- önkifejezés,
- nyitottság,
- korstílusok, stílusjegyek ismerete és felismerése.

IV.1.3. Prioritás

A környező helységekben sorra alakultak az igen kis növendéklétszámú művészeti iskolák, de a minősítés sorra megtizedelte őket. Nagy felelősséget jelent ezek között térségi vezető funkciót ellátni. Az iskolánk meghatározója és irányítója a környék művészeti életének. Éppen ezért nagyon fontos, hogy az intézmény prioritása ehhez igazodjon.

Lehetetlen, hogy egy intézmény minden tanszakot egyformán tökéletesen működtessen, ezért a város – és a kistérség - igényeinek megfelelően olyan irányvonalat kívánunk meghatározni, melyben két művészeti csoport dominál.

Ezek: **néptáncsoport** és a **fúvószenekar**. Ennek a két területnek teremtődött meg legjobban a hagyománya intézményünkben. Emellett a két kiemelt terület mellett szükség van arra is, hogy iskolánk a művészetek egyéb területein is megfelelő alapot nyújtson növendékeinek. Pl. az egyetemes kultúra része a hegedű- és zongoratanulás is. Arra törekszünk, hogy intézményünkben valamennyi tanszak jól működjön.

- A fúvószenekar az elmúlt időszakban bebizonyította, hogy helye van az intézményben, sőt egyik meghatározója iskolánknak és a településnek is. Hagyományt teremtett a Nemzetközi fúvószenekari Fesztivállal és az Újévi hangversenyekkel. Ezen alkalmakkor olyan rangos vendégeket tud felvonultatni, akik igazán emelik a kulturális élet színvonalát városunkban.

Az évek során szükségessé vált a szakmai minősítés, melyre sor került, és a Fúvószenekarok és Együttesek Magyarországi és Közép – Kelet – Európai Szövetség WASBE – Tagszervezete nemzetközi fesztiválokhoz megadta a szükséges minősítést.

Éppen ezért a minőségi munka javulását segítő nélkülözhetetlen a fúvós és ütős tanszakok erősítése, ami azt jelenti, hogy a szaktanárok a zenekar vezetőjével szorosan együttműködve dolgoznak. Biztosítják, hogy a gyerekek felkészültek legyenek a próbákra és gondoskodnak az utánpótlásról.

A kezdő zenekarosok számára létre hoztuk az utánpótlás fúvószenekart, hogy minél előbb fel tudjanak zárkózni és be tudjanak illeszkedni a nagy zenekarba.

A néptáncsoport megfelelő szakmai irányítást kapott a férfi néptánc oktatók segítségével.

- Szabad átjárást biztosítunk egyik tanszakra a másikra, mert nem biztos, hogy aki furulyázni szeretne, az nem lenne sokkal jobb hegedűs. Ezt természetesen előzetesen egyeztetni kell a növendékekkel és a szülőjével, gondviselőjével.

- Pályázatok állandó figyelmével és szponzorok felkutatásával a tárgyi feltételeink javítását és a növendékek versenyeztetését szorgalmazzuk.

- Lehetőséget biztosítunk a növendékek számára tanulási nehézségeik enyhítését segítő korrekciós foglalkozásokra.

- Iskolánk arculatának jelenleginél markánsabb megformálása érdekében fel kellett vállalni egyes területi versenyek helyben történő megrendezését, hagyományteremtő módon. A rézfúvós versenyek szervezésében mutatkozó hiány (megyei szinten) egyértelművé tette, hogy ebben az irányban kell elmozdulni, ezért az éves rendszerességgel megtartott megyei rézfúvós versenyt a mi iskolánk rendezi meg.

- A már megerősödött tanszakok munkáját továbbra is ösztönözni kell külföldi kapcsolatok megszerzésére, ápolására, ezzel is erősíteni kívánjuk városunk hasonulását az uniós követelményekhez.

A már említett pályázati lehetőségek új távlatokat is megnyithatnak. Az új módszerek bevezetése a művészeti oktatásban is szemléletváltást hozhat. Iskolánk – sikeres pályázóként – részt vesz a **TÁMOP 3.1.4/08/2 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben”** pályázatban. Ennek a projektnek számos pozitívuma lehet oktatásunkban. A fejlesztő eszközökre szánt anyagi keret megnövekedésénél és a bevont pedagógusok szakmai

továbbképzéseinel is fontosabbnak tartjuk a települési intézményhálózat (Iskola – Óvoda – Művészeti Iskola) erősödését. Az együttgondolkodás, témahetek szervezése olyan szoros kapcsolatot eredményez, mely hosszú távon biztosítja az utánpótlást, a közös produktumokat.

IV.1.4.Minőségbiztosítás, minőségi munka

A minőségi munka nem más, mint jó technikai felkészültség, művészi kifejezőkészség és képesség, valamint megfelelő testi és lelki állóképesség.

A minőségi munkát meghatározni akkor tudjuk, ha mindent átfogó helyzetelemzést készítünk és ezáltal felismerjük erősségeinket, gyengeségeinket, lehetőségeinket.

A minőségi munka két irányból közelíthető meg:

A) Belső minőségbiztosítás

- Egyik feltétele a jól képzett pedagógus. Mivel az oktatási törvény kötelezővé teszi a hétévenkénti szakmai továbbképzést, ez lehetőséget ad arra, hogy a tanárok rendszeresen kövessék az aktuális változásokat. Folyamatosan tájékozódhatnak a szakirodalom új kiadványairól, a tanítás során alkalmazandó módszerek módosításáról.

A minősítések során rendbe tették a követelményrendszert, a pedagógusok képzettsége is 100%-os.

A továbbképzéseken a szakmai változásokat követni tudjuk, folyamatosan beleépítve a mindennapi gyakorlatba. Az ország különböző pontjairól összejövő kollégákkal tarthatjuk a kapcsolatot, kicserélhetjük tapasztalatainkat.

A tanár technikai felkészültségét állandóan szinten kell tartani. Minden évben tartunk egy tanári hangversenyt, melyen kizárólag a tanárok szerepelnek különböző produkciókkal. A pedagógus így rákényszerül az állandó gyakorlásra, követendő célt és példát mutat.

- A minőségi munka másik, meghatározó feltétele a megfelelő technikai és tárgyi feltétel. A Művelődési Minisztérium kiadta a kötelező eszközökről szóló rendeletet, melyekkel valóban lehetővé válik a minőség emelése. A Művészeti Iskolának eszköztárát tovább kell javítani ahhoz, hogy a rendeletben meghatározottaknak folyamatosan eleget tudjon tenni. Meglévő eszközeink, hangszereink állapota folyamatosan romlik, javításuk nem mindig megoldható, cseréire viszont jelen pillanatban nincs mód.

Az oktatás során használt termék a minősítés során el lettek látva az előírt eszközökkel, felszerelésekkel, így zenei, művészeti oktatásra megfelelőek.

A Pedagógiai Programunk cél-és feladatrendszerét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján határoztuk meg, ezért az eszköz- és felszerelési jegyzék az oktatási miniszter 1/1998 (VII.24.) OM rendelete (1.sz. melléklet) a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994 (VI.8.) MKM rendeletének módosításában leírtaktól nem térhet el.

- A vezető felelőssége meghatározó.
 - Tudatos, tervszerű munka megkövetelése
 - Tanárok munkájának segítő, építő ellenőrzése - rendszeres óralátogatás
 - Kezdő tanárok segítése, ösztönzése az iskolához való kötődéshez
 - A kollektíván belüli jó kapcsolat fenntartása
 - A pedagógus értékelése-belső jutalmazási rendszer kidolgozása a következő elvárások alapján:
 - növendékek versenyre való sikeres felkészítése,
 - tehetséges tanulók szakirányú továbbképzésre való felkészítése,
 - hátrányos helyzetben lévő növendékek felzárkóztatása,(korrepetálás)
 - rendezvények szervezésében való részvétel,
 - évközi folyamatos minőségi munka,

- Fokozatosság megléte: minőség elérése, megőrzése, fejlesztése, továbbvitele
 - az igények fölmérése, a „vevő” kielégítése (tanuló, szülő, fenntartó)
 - a gyerekek képességeinek felmérése és ezek alapján a tanmenetek kidolgozása
 - a pedagógusi munka feltételeinek biztosítása
 - szakmai tudásszint fokozatos emelése
 - konvertált tudás megszerzésére való törekvés

B) Külső megmérettetés

- a fenntartó elvárásainak kielégítése
- az országos ellenőrző szervek által meghatározottaknak való megfelelés
- szülők, tanulók észrevételeinek, visszajelzéseinek figyelembe vétele
- különböző szintű versenyeken, fesztiválokon való színvonalas helyállás
- munkánk hiteles külső megjelenítése

A minőségbiztosítás maradéktalan megvalósulását a művészeti iskola **Minőségirányítási Programja** biztosítja.

IV.1.5. A tehetséggondozás speciális alapelvei és feladatai

- A tehetség a harmónia iránti sajátos igény megmutatkozása. A tehetséges ember az átlagosnál érzékenyebb a diszharmóniára, ezért állandó késztetést érez a harmónia helyreállítására. Innen ered a tehetséges emberek sokszor tapasztalható valóságos, vagy látszólagos kiegyensúlyozatlansága, a megszokott viselkedési normákkal való szembenállása.

A tehetséges tanuló nagyobb figyelmet, több toleranciát és megértő törődést igényel a nevelőtől.

- Nem egyszer s mindenkorra tehetséges valaki. Nem szokatlan a tehetség morális szétzüllése, de megnyílása, kivirágzása sem.

Ehhez megfelelő szellemi és morális közeget nyújt nevelőtestületünk.

A pedagógus becsvágya a felfedezésre szerencsés alapmagatartás.

- Az alapfokú művészetoktatás nem a művészképzést, hanem az érzékeny és értő közönségnevelést tűzi ki célul, műélvezői magatartásra szoktat, de természetes, hogy akiben erőteljesebb kreatív energiákat fedez fel, azt minden módon segíti abban, hogy megtehesse első lépéseit a művészpálya felé.

- Iskolánk kreativitásra sarkalló közeg. Növendékeinknek lehetőségük van a különféle tanzakok bemutatóinak látogatására (tanzaki hangversenyek, bemutatók, vizsgaelőadások, stb.). A tehetség kibontakoztatásának érdekes és izgalmas lehetősége ez.

A tapasztalt művészpédagógus szinte mindig érzi, hogy egy adott pillanatban jelen van-e a tehetség. „Adott pillanatról” beszélünk, hiszen a tehetség nem statikus jelenség, hanem időről időre változó hullámzó állapot.

Az adottságok, korábban megszerzett tudatos, vagy öntudatlan képességek könnyen felismerhetők, összehasonlíthatók és mérhetők. A tehetség a teljes személyiség része, ezért a személyiségfejlesztésnek kiemelt szerepe van a művészetpedagógiában.

Célunk érett, konstruktív személyiség „létrehozása”. Legfontosabb vonásai: szeretet, bizalom, mások iránti tisztelet és megbecsülés, perspektívaérzés, együttérzés és empátia, az önmegvalósítás igénye, elevenség és dinamizmus, belső aktivitás. Ebben is nagy segítségünkre van a **TÁMOP 3.1.4/08/2**

„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben” pályázat.

A lelkiileg érett, egészséges személyiség főbb jellemzői:

- a konstruktív erők bontakoznak ki, az életkornak megfelelően,

- képes uralkodni a destruktív erőkön,
- intelligencia,
- a lemondás képessége,
- képesség a saját életkornak megfelelő szükségletek kielégítésére anélkül, hogy másokat az elkerülhetetlennél nagyobb mértékben akadályozná szükségleteik kielégítésében,
- realitásérzék,
- hagy másokat érvényesülni,
- önkritika, önértékelés, önbecsülés és önkritika kellő mértéke,
- lényeglátás képessége,
- okulni tud saját hibáiból és tévedéseiből,
- képes lelki és erkölcsi követelmények teljesítésére,
- szerénység,
- készség az önálló felelősségvállalásra és döntésre s az a fölött érzett öröme.

Ismerjük a destruktív személyiség jegyeit is és tudjuk, hogy a tehetséges embert a két személyiségtípus összetevői egyaránt jellemezhetnek. Úgy tapasztaljuk, hogy a tehetséggel egyenes arányban egyre szélsőségesebben mutatkoznak meg a pozitív és negatív tulajdonságok. Ez művészetpedagógiai gyakorlatunk legnehezebben feltárható és ellenőrizhető része.

Célunk nem a destruktív erők tagadása, hanem az ellentétes erők föladata a konstruktív harmónia jegyében.

A lelkiileg éretlen személyiség főbb jellemzői:

- értelem és érzelem közti egyensúly hiánya,
- destruktív erők túlsúlya a konstruktívak felett,
- önkritika hiánya,
- gyors támadó és védekező állás,
- irreális elképzelések önmagáról és lehetőségeiről,
- rugalmatlanság, merev ragaszkodás a véleményhez,
- egocentrizmus,
- érdektelenség és az érdeklődés hiánya,
- irreális környezetlátás,
- erős szubjektivitás,
- visszariadás a felelősségvállalástól és döntéstől,
- hatalmi törekvés, gőg, uralomvágy,
- hajlam az ambivalens gondolkodásra és érzelmekre, bizonytalanság és döntésképtelenség.

/Ruth Bang nyomán/
(„A segítő kapcsolatok”)

A tehetség kibontásában rendkívül fontos az információ felvétele és kezelése, a problémaérzékenység és a megoldásra való törekvés, valamint a kompetencia, tehát a hatékonyság, ügyesség érzése valamely területen.

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása). Az alapfokú művészetoktatás keretein belül mindhárom módra lehetőség nyílik.

A fent említett módszerek a művészetoktatásban az alábbi módokon jelenik meg:

- elkülönítés: speciális céllal (például a művészeti pályára felkészítő osztályok, „B” tagozatos csoportok, stb.)

- gyorsítás: intézményünkben lehetőség nyílik a kiemelkedően teljesítő növendékek számára több év tananyagából összevont vizsga tételére

- dúsítás: a tananyag feldolgozásának ütemét a szaktanár szabja meg a növendék egyéni képességeinek tükrében. Így szükség szerint lehetőség nyílik bizonyos területek elmélyültebb tanulmányozására, a feldolgozáshoz nélkülözhetetlen plusz feladatok elvégzésére is.

Tanulmányi versenyekre történő felkészüléskor a verseny kötelező- és szabadon választott anyagának feldolgozása mind a pedagógus, mind a diák részéről megköveteli a dúsítás adta lehetőségek kiaknázását.

Az alapfokú művészetoktatás alapfeladata tehát a tehetséggondozás. Az iskolánkban folyó művészeti nevelés minden tevékenysége a fenti cél megvalósulását kell, hogy segítse.

A tantárgyi programokat eleve úgy állítottuk össze, hogy az alapvetően szolgálja, biztosítsa a személyiségfejlődést, a tehetségkibontást, ápolást. Olyan tantárgyi programokat készítettünk, melyben komoly szellemi megalapozásra épül fel a művészi képességfejlesztés. A tehetséggondozást teszik lehetővé a törvény által biztosított egyéni, kis-és nagycsoportos foglalkozások, az intézmény által biztosított személyi és tárgyi feltételek.

Intézményünkben megvalósuló tehetséggondozási munkában kiemelt szerepet kapnak az évente több alkalommal megrendezésre kerülő növendékhangversenyek, színjátszó és táncos bemutatók, gálák, kiállítások a kézműves csoportok alkotásaiból, a rendszeres fellépések a városi rendezvényeken, a megyei és országos találkozók, fesztiválok, versenyeken, nyári szakmai táborok, intenzív felkészülési „hetek”, és a jutalmazási-elismerési rendszer.

Művésztanáraink részt vesznek a tanulók versenyekre, továbbtanulásra való felkészítésében.

„B” tagozatos növendékeink számára legjobb tudásunk szerint minden lehetőséget megadunk a pályára való felkészüléshez.

Az „Aranyszöm rendezvényház” színházterme kiváló színteret biztosít növendékeink számára tudásuk bemutatásához.

IV.1.6. Kreativitás és önállóság

A művészeti alkotások befogadása nem képzelhető el a személyiség nyitottsága nélkül. Tanulóink ezzel az igénnyel lépnek be iskolánkba. Az ehhez szükséges készségek szokássá alakítása pedagógiai feladatunk.

A kreativitáshoz kapcsolódnak bizonyos értékproblémák. A tanulmányok az alkotás szükségképpen a spontán fantázia megnyilatkozása és játék formájában jelenik meg. Az idő előrehaladtával egyre tudatosabb értékigénnyel kell társulnia ahhoz, hogy alkotóerőről beszélhessünk.

Meg kell keresni azt a pontot, ahonnan kezdve a szándékos formálás készségeinek meg kell jelenniük. Ez egyénekenként különbözhet, ezért a fokozatosságot személyre szabottan kell figyelembe venni.

A kreativitás és az önállóság kölcsönösen feltételezik és fejlesztik egymást.

A növendékek és mesterek szoros együttműködése, növendék alkotókörök létrehozása és támogatása megfelelő alapot nyújtanak e két fontos készség egymást segítő fejlődéséhez.

A kreativitás „alkotásra való képesség; az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka, képessége, megnyilvánul tevékenységben, annak produktumaiban, valamint a magatartásában és életvitelben egyaránt, igen komplex jelenség.”/Pedagógiai szakkifejezések 1977./

A kreatív ember főbb jellemzői: változásra törekvés, merészség, impulzivitás, hajlam a fegyelmezetlenségre, nyitottság az új elképzelések iránt, nonkonformizmus, rugalmas reagálás az új helyzetekre.

A kreativitás kialakulását a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek megteremtésével segíthetjük elő.

Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges növendékek képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

IV.1.7. Személyiségfejlesztés, közösségépítés a művészetoktatásban

Az alapfokú művészetoktatásban növendékeink személyiségének és ezzel együtt személyes, szociális és esztétikai-művészeti kompetenciáinak fejlesztése az egyéni órák adta lehetőségeknek köszönhetően maximálisan megvalósítható.

Ugyanakkor a művészeti ágakból adódóan csoportos (tánc, kamara, dráma, kézműves csoportok) órák is vannak. Ebből következően a növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni.

Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrautaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett közös zenélés, tánc, színjáték, vagy képzőművészeti produktum az alkotás öröme, mind-mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

A foglalkozások, előadások során a tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok, irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, melyek a zeneművészetben, és minden egyéb művészeti ágban ötvöződnek.

Megtapasztalják a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megértik, hogy az alkotás, a zene, a tánc a legértékesebb emberi alapképesség.

A tanulók esztétikai szemlélete, kommunikációs képessége formálódik. A fellépések biztosításával olyan pozitív élményekhez jutnak, melyek alakítják emberi tulajdonságaikat és fejlesztik az eredményes szereplés összetevőit.

Az együtt muzsikálás élménykeltő hatásával tovább fejlődik tanulóink közösségi magatartása és jelleme. Ennek lehetősége minden művészeti tanszakra kiterjed, kamaraprodukciók, csoportos produkciók, közös kiállítások formájában is.

A tanítás során használt eszközök tiszteletével fejlődik a növendékek figyelme és fegyelme, kötelességtudata, valamint a rendszeresség és pontosság iránti igénye.

Fejlődik az akarati alkotó-alakító cselekvőképességük, identitásuk, erősödik a közösséghez való kötődés, ennek érdekében több zenei, tánc és drámacsoportot működtetünk.

IV.1.8. A személyiség- és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységformák és azok színterei

Az iskolai élet tevékenységformái, színterei az alapfokú művészetoktatásban

Az alapfokú művészetoktatás egyes tanszakain lehetőség nyílik a művészetek iránti elkötelezettség erősítésére, a tehetséggondozásra, a személyiségfejlesztésre, a közösségi összetartozás erősítésére.

Az alapfokú művészetoktatás minden ágazatáról (zene-, táncművészet, drámajáték, valamint képző-és iparművészet) elmondható, hogy fő arculata az életkori sajátosságokat, az egyéni képességeket maximálisan figyelembe vevő kompetenciafejlesztés, illetve a tehetséggondozás. Intézményünk különböző szakain pedagógusaink az egyéni órától, a kiscsoportos foglalkozásokon át a nagyobb létszámú osztályokig a legkülönbözőbb kihívásokkal kell, hogy szembenézzenek.

Az egyes ágazatokra jellemző tanítási formák:

Zeneművészet:

- egyéni órák: hangszeres főtanszakos növendékek számára „A” tagozaton heti kétszer 30 perc, „B” tagozaton heti kétszer 45 perc. A főtárgy-tanár a növendékekkel meghitt, bensőséges kapcsolatba kerülve képességeit, egyéniségét, habitusát megismerve a helyi tanterv keretein belül maradván egyéni haladást diktálhat. A kompetenciák fejlesztésére, a tehetség kibontakoztatására ez a tanítási forma kiemelkedően alkalmas.

- kiscsoportos foglalkozások:

- ❖ kamarazenei foglalkozások (2-től maximum 15 főig) heti egyszer 45 perc. A hangszer-együttes tagjai számára a kamarazene-tanár képességeiknek megfelelő darabokat válogatva készíti fel őket a szereplésekre, megmérettetésekre (megyei, regionális, országos találkozók, versenyek). A csoport tagjai egymást ösztönzik, közös érdeklődési körük, céljaik miatt barátságok szövődhetnek. A növendékek megtapasztalhatják, milyen felemelő érzés, amikor egy közös cél érdekében együtt dolgoznak, és a munka meghozza gyümölcsét, legyen az a tanár dicsérő szava, akár a közönség elismerő tapsa, akár egy találkozón, vagy versenyen elért helyezés, díj. Ezáltal a növendék szociális kompetenciáinak fejlesztése kiemelt szerephez jut.
- ❖ szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom órák (ide tartozik a zenevi is) heti kétszer 45 perc. A csoportbontás, illetve csoportalakítás adta lehetőségeket kihasználva az egyes évfolyamokon több osztály is működhet. „B” tagozaton a tananyag szerves részét képezik a szakközépiskolai felvételi feladatsorai, valamint a felvételire való célirányos felkészítés. Az újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása által a tanulók művészeti-esztétikai, valamint szociális kompetenciáinak fejlesztése kerül kiemelten fókuszpontba.

- nagycsoportos foglalkozások: zenekari órák. Intézményünkben két fúvószenekar működik, tevékenységük szervesen épül egymásra. A fiatalabb korosztályt magába foglaló „Utánpótlás zenekar” feladata a növendékek bevezetése a zenekari muzsikálás alapjaiba, a figyelemmegosztó képesség, a lapról olvasás fejlesztése, valamint az utánpótlás kinevelése a Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola Fúvószenekara számára. A Fúvószenekar jelenleg közel 50 lélekszámú, intézményünk jelenlegi és hajdani növendékeit egyaránt tagjai között tudhatja. Büszkék vagyunk arra, hogy a tanulók számára a szabadidő eltöltésének eme kulturált, egyéniség- és közösségfejlesztés szempontjából egyaránt kiemelkedő, rendkívüli módját tudjuk biztosítani.

Társművészetek (tánc, kézműves, dráma):

- csoportos foglalkozás;
- egyéni fejlesztés;
- pármunka;
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása: kooperáció, differenciálás.

Az iskolai élet egyéb tevékenységformái: szereplések, fellépések, találkozók, versenyek, koncert- és színházlátogatások, nyári táborok.

A társművészeti csoportok mindegyike nagycsoportos foglalkozásként aposztrofálható, ezért mindazon jellemző jegyeket magában foglalja, mint ami a zeneművészeti nagycsoportos foglalkozásokra is.

A szinte mindenre kiterjedő iskolai tevékenység mellett azonban a **diákok a személyiség- és közösségfejlődésére** még számtalan iskolán kívüli tényező hat: lakókörnyezet, baráti kör, média, internet.

A gyermekek/növendékek személyiségfejlődését a fentiekén túl alapvetően meghatározza a családi környezet. Ennek a nélkülözhetetlen közösségnek a megismerése mindennél fontosabb a tanárok és a gyermekekkel kapcsolatba kerülő nevelők számára.

Napjainkban egyre több az olyan család, amely sok negatív mintát mutat a gyermeknek, így az egészséges személyiség kialakításának folyamatában a korábbiaknál még nagyobb szerep hárul a nevelési-oktatási intézményekre.

IV.1.9. A komprehenzív rendszer

A művészeti nevelés területén másodlagos jelentősége van az életkornak (bizonyos érettségi határokon belül). A Művészeti Iskola növendékei a 6-22 éves korcsoportból kerülnek ki. A személyiségfejlődés fokát a következő csoportfelosztásban tudjuk tekintetbe venni:

6 éves
6-13 éves
13-17 éves
17-22 éves

A 6 éves korhatárt nem tartjuk szigorúan be, mert a kiselőképzős foglalkozásnál nem kizáró ok, ha valamelyik gyerek fiatalabb ennél, csak őt a normatív támogatásnál nem vesszük figyelembe.

IV.2. Követelmények, tantervek, módszerek

IV.2.1.1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú zeneoktatás alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző zenei, hangszeres szakterületeken való jártasság megszerzését.

A különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

IV.2.1.2. Az alapfokú zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, a zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység) kialakítása és fejlesztése.
- A zenei írás és olvasás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismerése és alkalmazása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése.
- A növendék zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, ill. részvétel a zenei életben.

- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusokban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és (lehetőség szerint) külföldi zeneoktatási intézményekkel.

IV.2.2.1. Az alapfokú képző-és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet.

A művészetoktatás keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való sajátosságok megszervezését és gyakorlását.

Célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse, segítse a hagyománytisztelet kialakítását.

IV.2.2.2. Az alapfokú képző- és iparművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Ismertesse meg az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.
- Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejezőeszközök alkalmazására.
- Készítse fel a tanulót:
 - a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
 - a vizuális információk, közlemények megértésére,
 - a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
 - a tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
 - a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
 - ezen eljárások használatára,
 - az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
 - a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
 - vizuális önkifejezésre, alkotásra,
 - tervezésre, konstruálásra,
 - eszközhasználatra, anyagalakításra,
 - a kézműves tevékenységek gyakorlására,
 - a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére.
- Tegye lehetővé a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.
- Alakítsa ki az esztétikum iránti igényt, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.
- Fejlessze a teremtő képzeletet és improvizációs készséget.

IV.2.3.1. Az alapfokú táncművészet oktatás célrendszere és funkciói

A táncművészet oktatás lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, nyitottságra, határozottságra nevel. Kibontakoztatja az improvizatív képességet, kreativitást. Alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasság megszerzését, gyakorlását. Az oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, ill. az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt hagyományainak és értékeinek megismertetésével lehetőséget nyújt a teljesebb táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

IV.2.3.2. Az alapfokú táncművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Fejlessze a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját, testi, lelki állóképességét, kapcsolatteremtő képességét.
- Neveljen egészséges, jó tartású, jó mozgású, táncot szerető, értő fiatalokat.
- Adjon teret a gyermeki fantázia kibontakozásának, a tanulók kreatív megnyilatkozásának, fejlessze improvizációs készségüket.
- Időtálló értékek közvetítésével járuljon hozzá a gyerekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez.
- Kiemelt feladata a táncművészeti alapismeretek átadása.
- Nem célja a versenytáncos és hivatásos táncos képzés, de célja a pályára irányítás, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódás ösztönzése.

IV.2.4.1. Az alapfokú dráma-és színjáték oktatás célrendszere és funkciói

A képzés lehetőséget biztosít a színművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteinek gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására.

Célja, hogy különböző dramatikus tevékenységformában, képességfejlesztő gyakorlatokon keresztül fejlessze a tanulók érzelmi képességeit, gazdagítsa önkifejezési formáit, egyéni és csoportos kreatív folyamatokon át segítse elő a tanulók szocializációját.

Folyamatos fejlesztő tevékenységek során váljon képessé a növendék a dráma és a színház befogadására, értelmezésére, színházi produktumok létrehozására.

IV.2.4.2. Az alapfokú dráma-és színjáték oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Készítsen fel:

- drámai szövegek értő olvasására,
- színészi technikák tudatos alkalmazására,
- improvizációra,
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
- színészi játékokra,
- szerepek megformálására,
- rendezői instrukciók alapján végzett munkára,
- színházi előadások elemzésére, megértésére, értékelésére és élvezésére.

IV.3. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az alapfokú művészeti iskolák az 1. és 2. számú melléklet alapján kell, hogy elkészítsék és bevezessék pedagógiai programjukat.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (a továbbiakban: alapprogram) részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).

A Rendelet 1. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 1. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

A Rendelet 2. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 2. melléklete amelyet alkalmazni kell a 2011/2012. tanévben és az azt követően megkezdett képzésekre.

Ha az alapfokú művészeti iskola nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók részére szervez iskolai oktatást, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának alkalmazásában a „magyar”, illetve a „hazai” kifejezés alatt a „nemzetiségi”, illetve az „anyanemzeti” kifejezést kell érteni.

A Rendelet Népművészet ágazat tantervi programja felmenő rendszerben, a 2021/2022-es tanévtől alkalmazható.

IV.3.1. A követelmény és tantervi program szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 10. § (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

2. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a művészeti–kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmények és tantervi programok

tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítania kell.

3.A követelmény és tantervi program a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alpra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

4. A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeiként kezel.

IV.3.2. Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2.A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alpra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3.Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

4.A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

IV.3.3. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészeti oktatás–nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

2. A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

3. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó–alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

6. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

IV.3.4. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja tartalmi szabályozásának értelmezése

A követelmény és a tantervi program

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapdokumentuma.

A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő–oktató munka kötelező közös céljait, tartalmazza a nevelő–oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.

A közoktatásról szóló törvény 8/B. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv az oktatásért felelős miniszter által – művészeti áganként – kiadott Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

A közoktatásról szóló törvény 45.§-ának (3) bekezdése alapján az alapfokú művészetoktatási intézmény a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembe vételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.

A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer. Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy

A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy – kötelezően választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

Óraterv

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van. Az első szinten található az a tantervi tartalom, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit. A második szinten található azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A taneszközök lehetnek hangszerek, háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai taneszközök (anyagok és egyéb eszközök).

Vizgakovetelmények

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alapkú művészetoktatási intézményeket érintően a jogszabályban rögzített a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye. E vizgakovetelmények az Alapkú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

IV.3.5. Az alapkú művészetoktatás követelmény és tantervi program alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai

IV.3.5.1. Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás-tanulás megtervezését–megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők.

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli és az időben elrendezi a tananyagot.
2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.
3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.
4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:
 - (a) információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,
 - (b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,
 - (c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.
 - (d) Minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (Pl.: hangszerek, egyéb felszerelések.)
5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.
6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.

7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről. A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

IV.3.5.2. A programfejlesztés szintjei

1. A modulok szintje: a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiaiilag feldolgozott téma.

Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulóknak szánjuk.

2. Az adatbázis szintje: a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.

3. A rendszerek szintje: a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárési utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

IV.3.5.3. Fenntarthatóságra nevelés

A fenntarthatóságra nevelés intézményünkben: minél korábban kezdjük tanulóink szemét rányitni a környezet szeretetére, megismerésére, megértésére, annál nagyobb esélyt látunk arra, hogy később, felnőttként is ennek megfelelően cselekedjenek. Feladatunk a szemléletformálás, amely kapcsán törekednünk kell arra, hogy diákjaink minden tanórán, minden iskolai programon olyan ismereteket szerezzenek, amelyekkel megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket, egységes egészként tekintsenek a természetre és benne az emberre. Így válhatnak diákjaink tudatos környezettisztelővé, a természetet óvó felnőtté.

A fenntarthatóságra nevelés jelen van intézményünk mindennajaiban. A fenntarthatóságra nevelés, annak törekvései, elvei átszövik az iskolai élet minden területét. Tanítási órákon, kirándulásokon, táborokban több, a fenntarthatóság témaköréhez kapcsolódó gyakorlati tevékenységet végzünk. Az egészséges életvitellel, otthonunkkal, a Földdel, a vízzel, mint anyaggal és az élet nélkülözhetetlen elemével, a biológiai sokféleség csodájával, a helyi és globális környezeti problémákkal, a hulladékgazdálkodással, a szelektív hulladékgyűjtéssel minden évfolyam, minden korosztály megismerkedik az életkori sajátosságainak megfelelő szinten.

Célunk, hogy iskolánk tanulói a környezeti nevelés során ismerjék meg azokat a jelenségeket, folyamatokat, amelyek folyamán a bolygónkon mindannyiunk számára tapasztalt környezeti válságjelenségek tapasztalhatók. Ismerjék fel a jelenségek környezeti – társadalmi okait, ezek környezeti következményeit. Fontos feladatunk, hogy diákjaink lássák meg a közvetlen környezetükben meglévő értékeket, ezek megóvásába, megismertetésébe tevékenyen kapcsolódjanak be. Életmódjukban kapjon kivételezett helyet és szerepet a természet tisztelete, a felelősségvállalás és a környezeti károk megelőzésének igénye. Legyenek együttműködők a környezeti konfliktusok közös megelőzése, kezelése, vagy megoldása terén.

Az iskola életét átszövő programjaink a környezeti nevelést, a fenntartható állampolgárrá útjára lépést kívánják elősegíteni.

Mi is iskolánkban az öko – szemlélet?

- környezetbarát iskolát jelent, amelyben kivételezett helye van a környezeti nevelésnek.
- a tanórán kívüli tevékenységek révén (koncert, kirándulás, tábor) elősegítjük tanulóink környezettudatos magatartásának kialakítását.
- minden iskolát érintő tevékenységben igyekszünk takarékosan bánni az erőforrásokkal, csökkenteni az energiafelhasználást, vízfogyasztást, a hulladék mennyiségét.
- igényesen, esztétikusan alakítani iskolánk külső, belső környezetét, odafigyelve a többször felhasználható dekorációkra, az egyre több zöld növény beszerzésére.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra.
- az iskola arculata képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus együttélés, a környezetbarát működés, az egészséges életvitel megvalósításának pedagógiai értékeit.
- oktató-nevelő tevékenységében kiemelt helyet ad a helyi közösség életébe bekapcsolódó tevékenységeknek.
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében.
- fontosnak tartja a szabadtéri foglalkozások szervezését, amely az egészséges életvitel egyik elengedhetetlen feltétele.
- az iskolánk dolgozói és a technikai személyzet tagjai példát mutatnak a környezetbarát szemlélet és egészséges életvitel tekintetében
- minden tanévben tervezünk öko szemléletű programokat
- az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott, odafigyelünk a madárvédelemre.

ÖKO programok iskolánkban:

Az öko projektek nemcsak a fenntarthatóságra nevelés részei, hanem általuk mélyebb kapcsolat alakul ki pedagógusaink, diákjaink és szüleik között, maradandó emléket nyújt, a környezet megóvásának attitűdjét alakítja ki, a felelős állampolgárrá nevelést a környezeti neveléssel ötvözi. Közelebb hozza tanulóinkat a helyi értékekhez, településük kultúrájához, fontossá teszi számukra a saját gyökereiket, de felkelti kíváncsiságukat más kultúrák, szokások megismerése iránt is.

Fontos, hogy ezek által a programok által fejlődjön diákjaink kezdeményezőképesége, önállósága és felelősségvállalása is. A csapatmunka révén javulhat az együttműködő képesség és a kompromisszumképeségük is. Ezek a feladatok pozitív hatást gyakorolnak a kommunikációs képességre, általuk tudatosulhat tanulóinkban, hogy ők is tehetnek valamit környezetünk megóvásáért érdekében, vagy a környezeti károk mérséklése terén. A produktumok előállításánál megláthatják az összefogás erejét, a csapatmunka előre vivő lehetőségét. A tevékenykedtetéssel összekötött tanulás sokszor hathatósabb tanulást eredményez, mint a tanórai, főleg, ha az a szabadban kerül megvalósításra.

A projektek kiemelt céljai:

- A természet szeretetére, megismerésére, megóvására nevelés.

- Környezetismereti, természetismereti, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- Érzékenyítés, mely a globális és a helyi gondok feltérképezését, lehetséges megoldását jelentheti.
- Aktivításra, tevőleges magatartásra készítés pl.:a hulladékkezelés.
- A mindennapi életben megvalósuló környezettudatos gondolkodás kialakítása: pl.: kerékpáros és gyalogos közlekedés, a tömegközlekedés népszerűsítése.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása.
- A hagyományok megismertetése, környékünkön tevékenykedő kismesterségek művelőinek, munkájuknak megismertetése.
- Fenntartható életvitel kialakításához köthető tudás átadása.
- Pályázatok figyelemmel kísérése.

V.5. Tantervek

A Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola tevékenységét az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján folytatja. 2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).

A Rendelet 1. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 1. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

A Rendelet 2. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 2. melléklete amelyet alkalmazni kell a 2011/2012. tanévben és az azt követően megkezdett képzésekre.

Ha az alapfokú művészeti iskola nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók részére szervez iskolai oktatást, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának alkalmazásában a „magyar”, illetve a „hazai” kifejezés alatt a „nemzetiségi”, illetve az „anyanemzeti” kifejezést kell érteni.

A Rendelet Népművészet ágazat tantervi programja felmenő rendszerben, a 2021/2022-es tanévtől alkalmazható.

- Kiemelten fontos az esztétikai érzékenység alakítása, formálása. A gyerekek más környezetből érkeznek hozzánk (nem egy nagyvárosból), ezért a nyitottság, igényesség, fogékonyság fejlesztése nagyobb hangsúlyt kap.
- A „vidék” sajátos helyzete miatt a társas muzsikálás más formáit tartja szem előtt, olyanokat, melyek egyaránt népszerűek a szülők, gyerekek és a város polgárai között.
- A különböző művészeti csoportok speciális helyzetben vannak, mivel egy csoporton belül sokszor különböző évfolyamú gyerekek járnak. A darab- ill. témaválasztásnál tehát figyelembe kell venni minden gyerek rátermettségét, érettségét a feladathoz.

Úgy gondoljuk, hogy a központi tantervek megfelelnek a mi elképzeléseinknek és céljainknak. Ezeket alapul véve a tanár igen nagy önállóságok kaphat, viszonylag szabadon, saját elképzeléseihez, az egyes csoportok adottságaihoz, érdeklődési irányultságaihoz alkalmazkodva tervezheti meg a konkrét tevékenységeket. Lehetősége van arra, hogy elsősorban játékosan formálja a növendék személyiségét, fejlessze szépérzékét és kitartó munkára ösztönözzön.

V.6. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv / kotta kiválasztásának legfontosabb elvei a következők:

- megfeleljen a kiválasztott tantervnek,
- több tanéven keresztül lehessen használni,
- összhangban legyen a főtárgy és a kötelező tárgy, valamint a kötelezően választható tárgy és a szabadon választható tárgyak anyaga

V.7. Ellenőrzés, értékelés

Az alapfokú művészetoktatásban a részvétel önkéntes alapon történik, így itt az ellenőrzésnek más szerepe van, mint a kötelező oktatásban → az állandó kontroll szerepét tölti be az oktatás során. A kezdeti külső ellenőrzés mindinkább belső kontrollá kell, hogy váljék, ezért a nevelő feladata elsősorban az önkontroll kialakításában van, tehát a művészetoktatásban az ellenőrzés nem más, mint folytonos referencia a készségek kialakításáról, azok stádiumairól, állapotokról.

Személyre szóló értékelés a művészetoktatásban a tehetséges mester nevelőpéldája, mely fokozottan hat a tanuló személyiségére. Ez akkor is működik - automatikusan-, ha a nevelő és a tanuló szándéka konkrétan nem is ez.

A művészetpedagógusnak tehát folyamatosan pozitív magatartást kell mutatnia tanulója felé. A tanár a tanulás, tanítás folyamatában minden pillanatban reagál növendéke tevékenységére, cselekvésére, állandó kontroll alatt tartja azokat. Cselekvéseivel, utasításaival helyesli, ill. megerősíti növendéke tevékenységét.

V.7.1. Osztályzás

- A tanulónak minden kötelező tárgyból érdemjegyet kell szereznie. Ez lehet havonta adott érdemjegyek alapján kialakított félévi, ill. év végi osztályzat, vagy a vizsgákon szerzett jegy, vagy ezek együttes figyelembevételével kialakított jegy.
- A félév folyamán nyújtott teljesítményt gyakorlati jegy megajánlásával értékeljük. Amennyiben a tanuló ezt nem fogadja el, lehetősége van a tanár által előírtak szerint javítani.
- Szorgalmi jeggyel a főtárgy tanár minősíti a növendéket elvégzett munkája alapján, abból a szempontból, hogy tevékenysége mennyiben felel meg életkori sajátosságainak, korábbi szorgalmi és jártassági szintjének, a tantárgy iránti odaadásának, önkéntes vállalásának. A főtárgy tanár figyelembe veszi a választott tantárgyak tanárainak véleményét.
- Az osztályzás a főtárgy tanár kizárólagos joga.

V.7.2. Vizsgák

- A vizsgák anyaga az adott tanév anyagára épül.
- A vizsgák félévkor és évvégén történnek.

V.7.3. Az értékelés módja

Az osztályzás 1-5 fokozatú rendszerrel történik vagy szöveges értékeléssel:

Előképző:**kiválóan megfelelt****jól megfelelt****megfelelt****nem felelt meg****Főtárgy:****jeles (5)**

- az adott évfolyam tananyagának tökéletes elsajátítása,
- az órai aktivitás, teljesítmény állandó,
- az egyes előadott darabok megfelelő,
- a tanuló a fellépéseken, bemutatókon rendszeresen részt vesz és aktív munkájával hozzájárul a produkció sikeréhez,
- jelest kaphat még az a tanuló is, aki kevesebb anyag befogadására képes, de a tanultakat megpróbálja képességeihez mérten tökéletesen kivitelezni.

Az a növendék, aki kimagasló és egyenletes teljesítményt nyújt az egész tanév során, jeles helyett **kitűnő (5)** minősítést kaphat.

jó (4):

- nem teljes az ismeretek elsajátítása,
- órai aktivitása spontán,
- stílusos előadása nem állandó,
- csoportos munkában igyekszik együttműködni.

közepes (3):

- a tananyag hiányos elsajátítása,
- órai figyelme és fegyelme hullámzó,
- nem stílusos az előadása.

elégséges (2):

- az adott osztály anyagát felületesen sajátította el a tanuló,
- a stílusokat nem ismeri fel,
- órán passzív, hanyag.

elégtelen (1):

- az adott osztály anyagát nem sajátította el a tanuló,

Szorgalom:**példás (5):**

- órán aktív,
- érdeklődő,
- felkészült,
- figyelme állandó.

jó (4):

- felkészülése rendszeres, de nem alapos,
- csak a kötelező tananyag iránt érdeklődő,
- figyelme nem elég kitartó.

változó (3):

- figyelme hullámzó,
- aktivitása nem megfelelő,
- érektelen, rendszertelen a felkészülése.

hanyag (2):

- órai munkában passzív,
- érdektelen, közönyös,
- a tanultakat nem akarja alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanórák 1/3 – ról igazolatlanul hiányzik, a tanuló eltanácsolható, Osztályát folytathatja az a növendék is, aki gyengébb képességű, az évfolyam anyagát nem sajátította el.

Lehetőség van arra is, hogy egy év alatt két osztályt végezzen el a tanuló. Követelményei:

- év közben több anyag elvégzése,
- év végén a magasabb évfolyam követelményeinek teljesítése és vizsgatétele.

V.8. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

Magasabb évfolyamba az a tanuló léphet, aki a tanév feladatait teljesítette, vizsgakötelezettségeinek eleget és erről pozitív osztályzatot kapott.

V.9. Felvétel a művészeti iskolába

Felvételi vizsga nincs. A felvételi korhatár: 6-21 év (a tanulói felső korhatár 22 év, a Komprehenzív rendszer c. alfejezetben pedig utaltunk arra, hogy a kiselőképzőnek nem szükségszerűen 6 év az alsó korhatára).

VI. Városi koncepció

VI.1. Az intézmény szerepe a város életében

A Művészeti Iskola a városban és a térségben is meghatározója és irányítója kíván lenni a művészeti életnek.

Összefogja mindazon rendezvények, megmozdulások szervezését, melyek bármilyen szállal kötődnek valamilyen művészeti ághoz.

1. Rendszeres közreműködője a település életében hagyományokkal rendelkező közösségi ünnepeknek:

- Nemzetközi Néptánc Fesztivál - a hagyományos városnapi rendezvények keretein belül
- Nemzetközi Fúvószenekari Fesztivál - a hagyományos városnapi rendezvények keretein belül
- Városkarácsony - az Általános Iskolával, Óvodával, Aranyszöm Rendezvényházzal szervezett közös ünnepség
- Újévi hangverseny - a fúvószenekar önálló estje meghívott vendégművészekkel
- Március 15. - a nemzeti ünnep városi rendezvénye
- Május 1. - az intézmény szinte valamennyi tanszakának és csoportjának bemutatkozása a városi majálison

• Aratóünnepség

2. Rendszeres saját rendezvényeivel aktív résztvevője a város kulturális életének.

- Zenei világnap (az iskolások részére zenei vetélkedőt szervezünk)
- Tanszaki hangversenyek félévkor és évvégén (lehetőség minden növendék számára, hogy szerepeljen)

- „Kakaókoncertek” az Óvodában és az Általános Iskola alsó tagozatán (hangszerbemutató az óvodások és alsósok részére)
- A kézműves tanszak kiállításai a nagyobb rendezvényekkel egy időben (lehetőség kézműves tanszak bemutatkozására)
- Tanári hangverseny, melynek elsődleges célja a példamutatás és a tanár részéről az állandó szinten tartás
- Tanévvégi záróhangverseny, mely a Művészeti Iskola egész évi munkáját hivatott összefogni, összegezni
- Nyílt napok, melyek állandó visszajelzés a tanárnak, növendéknek, szülőnek és minden érdeklődőnek az eredményekről és a folyamatos fejlődésről.
- Az évközi munka folyamatosságának megőrzése és a tananyag átfogó megismerése érdekében szükségesnek tartjuk a nyári táborok és kurzusok szervezését, vendég szakemberek bevonásával, melyek minden tanszak és csoport számára elérhetők.

3. Ezek mellett állandóan önálló műsorokat adunk a helyi Szociális Otthonban, az Idősek Napközi Otthonában, az Óvodában, az Általános Iskolában.

4. A Homokháti Kistérségi Önkormányzatok közötti együttműködés keretében részt vesz térségi rendezvényeken, segítséget nyújt a művészeti oktatásban, igény szerint kihelyezett tanszakokat működtet.

5. A TÁMOP - hoz hasonló pályázatokkal biztosítja a fejlődést a pedagógusok és a növendékek számára is, nyitottabbá téve a művészeti oktatást a modern világ számára.

VI.2. Az intézmény feladata a kulturális életben

- Felméri a helyi kulturális igényeket, érdeklődési köröket és ehhez igazodva erősíti az egyes tanszakokat, csoportokat.
- Fenntartja, koordinálja a helyi amatőr csoportok munkáját. Ez nemcsak a Művészeti Iskola csoportjaira vonatkozik, hanem az óvodában, iskolában rövidebb-hosszabb ideig működő művészeti csoportok munkájához is szakmai segítséget nyújt.
- Feleleveníti a régi hagyományokat és szokásokat, felkutatja azok ismerőit, művelőit és lehetőségeihez mérten újraéleszti a régi ünnepeket:

- ◆ Fúvószenekari hagyományok - a 40-es évekbe működött Levente-zenekar még köztünk lévő tagjait meg kell keresni, a régi hangszereket felkutatni, felújítani.

- ◆ A néptáncsoport nem rendelkezik olyan hagyományokkal, amit fel tudna kutatni, ezért a generációs kifejlődés most nagyon fontos. Az a mag, ami most megerősödik tud gyarapodni és vonzza az újabb utánpótlást.

- Ahhoz, hogy a gyerekek igazán magukénak vallják a népi kultúrát, a közvetlen környezetük, tehát Mórahalom kulturális múltját kell megismerniük. E cél érdekében állandó kapcsolatunk kell, hogy legyen a Parasztkórssal, de a nyugdíjas klub tagjait is alkalmanként meg kell keresni, tanácsot kérni tőlük.

- A Művészeti Iskola csoportjain belül meg kell keresni azokat a fiatalokat, akik a már meglévő közművelődési csoportok esetleges utánpótlásai lehetnek, erősítve és fejlesztve azok munkáját. Így az is megoldott, hogy a felnövő generáció ne veszítse el élő kapcsolatát a megtanult ismereteivel, tovább tudja adni azokat saját közösségein belül.

Többször is kihangsúlyoztuk, hogy nem elsősorban művészeket kell nevelnünk, hanem igényes, értő közönséget. Azok a gyerekek, akik aktív tagjai voltak a Művészeti Iskola életének, igényesebb, értőbb felnőtté válik és már saját gyermekét is így neveli.

- Olyan hagyományörző és hagyományteremtő rendezvények szervezését vállalja fel, ami nemcsak a helyi kulturális élet pezsgését, fellendülését eredményezheti, hanem a térség rangidős és legnagyobb növendéklétszámmal működő intézményeként lehetőséget adhat a környező művészeti iskoláknak a bemutatkozásra, egymás munkájának megismerésére is.
 - Kezdeményezője, szervezője olyan zeneiskolai munkaközösség kialakításának, amely teret ad tanszaki továbbképzéseknek, pályázati lehetőségek kihasználásának.
 - A kultúrát „közérthetővé” kell tenni, ami beépül a város mindennapi életébe, minden polgár számára befogadható, érthető és élvezhető. Ezt oly módon tudjuk elérni, hogy rendezvényeink tartalma a közönség érdeklődési irányát célozza meg, igényes kidolgozásokkal finomítva.
- Rugalmas és folyamatos utánpótlás nevelés nélkül eltűnhet az intézmény minőségi szintje. Mivel iskolánk tanulói főként a város és városkörnyék általános iskoláiból és óvodáiból kerülnek ki, ezért számítunk az intézmények segítségére tanulói létszámunk szervezésében. Természetesen mi is igyekszünk fenntartani, sőt elmélyíteni velük a jó kapcsolatot, mert csak szoros együttműködésben tudunk mindannyian olyan színvonalas munkát nyújtani, mely a város és a polgárok érdekeit szolgálja.
- A belföldiek mellett olyan nemzetközi kapcsolatokat kívánunk továbbra is szorgalmazni művészeti iskolákkal, csoportokkal, melyből nemcsak az intézmény, de az egész város profitálhat.

Konkrét együttműködésünk van már Erdély több településével (Csíkszentmárton, Szentegyháza), a horvátországi Lovrannal, Metković – al, Sinj – el, Zaton – al, a Vajdasági Horgossal, Temerinrel, Nagybecskerekkel a Németországi Leinfeldennel és Hagenbach – al a lengyelországi Bogusica – val és Katowice – vel és az Osztrák Wieselburgal. Számos potenciális partnerrel tartjuk a kapcsolatot, melyek realizálása folyamatban van.

VI.3. Közművelődési koncepció

A közművelődési koncepció célja, hogy a városban működő valamennyi közművelődési célú tevékenységet összefogja, összehangolja. Ennek a koncepciónak teljes mértékben a város igényeit kell szolgálnia.

Ahhoz, hogy megvalósulhasson, az intézményeknek, civil szervezeteknek folyamatosan együtt kell működniük. A Művészeti Iskolának kiemelten fontos szerepe van, hiszen szakmailag ő kompetens.

A közművelődési koncepció elvárásai az iskolával szemben a következők:

- Együttműködés a közművelődési célú **civil szervezetekkel** (sportkör, Arlechino táncgyesület). Ez azt jelenti, hogy ezen szervezetek rendezvényeit szakmailag támogatjuk, részt veszünk azokon
- A Művészeti Iskola minden érdeklődő számára nyitott. Az érvényes jogszabályok alapján az iskola lehetőséget ad minden korosztálynak, hogy fejlessze, esetleg tökéletesítse zenei, művészeti tudását. Nyitottak vagyunk a különböző korosztályok érdeklődési körére, próbáljuk ezeket szem előtt tartani a tanszakok indításánál.
- Mórhalmon nagy az igény a **modern művészetek** iránt. Rendezvényeinkben ezért rendszeresen helyet kapnak a mai kor népszerű zeneszerzői, de az igényes feldolgozások is közkedveltek mind a tanulók, mind a közönség köreiben. Természetesen szem előtt kell tartani a tantervi követelményeket, de már ezek is alkalmazkodnak a XX. századvégi igényekhez.
- A városi ünnepek népszerűségüknél fogva állandó szereplési lehetőséget adnak a művészeti csoportoknak. Úgy kell kialakítanunk az éves tanterveket, hogy ezek a városi ünnepek helyet kapjanak benne. Ezekre előre lehet és kell is készülni.

- Fontos igény a **térségi vezető szerep**. Össze kell fogni az egyes tanszakok munkáját a környező művészeti iskolákban. Nyílt napokkal, „vendég tanszakokkal”, vegyes hangversenyekkel (több iskola növendékével), bemutató órákkal elérhető, hogy szakmailag közvetítsünk a térség művészeti iskolái között. **Mindenkinek van erőssége.**

Ezt kell bemutatni a többieknek. A szervezésben látjuk megoldani a kapcsolattartás eredményességét. A **TÁMOP 3.1.4/08/2 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben”** lehetőséget ad bemutató órák szervezésére, jó gyakorlat kialakítására.

- A nemzetközi kapcsolatok ápolásában a Művészeti Iskolának kiemelten fontos szerepe van, mert ez az a „termék”, ami mindenhol egyformán kelendő. Ezek által alakulhatnak mélyebb kapcsolatok ki, akár városi szinten is. Rendszeres vendégszereplésekkel a már meglévő, jól működő kapcsolataink folytonossága biztosított.
- A művészeti csoportok szakmai fenntartása az intézmény kötelező feladata. Ahhoz, hogy ennek maximálisan eleget tudjon tenni, minden csoport számára a megfelelően felkészült szakembert, eszközöket, versenyeken való részvétel feltételeit biztosítsa, szükség van a fenntartó célirányosabb támogatására.

Mindent összefogva úgy gondoljuk, hogy a Művészeti Iskola az új Pedagógiai Programmal betöltheti azt a szerepet, amit a szülők, gyerekek és a város polgárai, vezetése elvárnak tőle, amit a Minőségirányítási Programban kitűzött.

Hisszük, hogy csak jó csapatmunkával tudunk hosszútávon sikeresen működni.
Kollektívánk alkalmas a szoros együttműködésre és bízunk az együtt kivívott sikerekben.

Mórahalom, 2022.09.01.

Vastag István
intézményvezető